

Toelichting Jaarstukken

Als bijlage 5_2 t/m 5_4 zijn bijgevoegd de ontwerp-Jaarrekening 2022, de ontwerp-Eerste Begrotingswijziging 2023 en de ontwerp-Programmabegroting 2024-2027.

Aan het bestuur wordt gevraagd:

- a. De ontwerp-Jaarrekening 2022 te bespreken en vast te stellen
- b. Een besluit te nemen over de verlaging van de gemeentelijke bijdrage 2022 en de bestemming van het positief resultaat over 2022
NB. voorstel is toevoegen aan bestemmingsreserve personeel en bestemmingsreserve digitalisering.
- c. De ontwerp-Eerste Begrotingswijziging 2023 te bespreken en vast te stellen.
NB. betreft hogere kosten, onttrekking reserves en voorstel effect CAO onderhandelingen opnemen in jaarrekening 2023.
- d. De ontwerp-Programmabegroting 2024-2027 te bespreken en vast te stellen.
NB. inclusief voorstel om in de eerste begrotingswijziging 2024 de post salariskosten aan te passen in lijn met de CAO onderhandelingen en de daaruit volgende schaalbedragen voor 2024.

Planning

Na het bespreken en vaststellen worden de jaarstukken naar de gemeenteraden gestuurd met het verzoek een eventuele zienswijze kenbaar te maken. In lijn met de gewijzigde Wgr verschilt de planning voor de jaarrekening en de programmabegroting. Omdat de begrotingswijziging betrekking heeft op het lopende jaar, wordt aan de raden gevraagd een eventuele zienswijze op de ontwerp-begrotingswijziging gelijk te behandelen met een eventuele zienswijze bij de jaarrekening.

Ontwerp-Jaarrekening 2022 en Ontwerp-Begrotingswijziging 2023

- Ontwerp stukken naar raden deelnemende gemeenten uiterlijk 15 april (streefdatum 7 april);
- Verzoek aan raden om een eventueel zienswijze voor 15 juni (8 weken) kenbaar te maken;
- Vaststellen bestuurlijke reactie* op zienwijzen en definitieve jaarrekening 2022 en begrotingswijziging 2023 voor 7 juli;
- Jaarrekening 2022 en Begrotingswijziging 2023 naar raden deelnemende gemeenten en Gedeputeerde Staten sturen, uiterlijk 15 juli.

Ontwerp-Programmabegroting 2024-2027

- Ontwerp stukken naar raden deelnemende gemeenten uiterlijk 15 april (streefdatum 7 april);
- Verzoek aan raden om een eventueel zienswijze voor 15 juli (12 weken) kenbaar te maken;
- Vaststellen bestuurlijke reactie* op zienwijzen en definitieve Programmabegroting 2024-2027 voor 20 augustus;
- definitieve Programmabegroting 2024-2027 naar raden deelnemende gemeenten en Gedeputeerde Staten sturen, uiterlijk 15 september.

* Bestuurlijke reactie en definitieve stukken worden, indien mogelijk, schriftelijk door het bestuur vastgesteld. Het voorstel is dit te doen als er geen zienswijzen ingediend zijn, of als de ingediende zienswijzen niet tot grote wijzigingen in de stukken leiden.

Mocht dit niet mogelijk zijn, wordt een extra bestuursvergadering gepland over de ingediende zienswijzen en de bestuurlijke reactie. Voor de jaarrekening en begrotingswijziging zal dat zijn in de periode 1-19 juli, voor de programmabegroting kan dit in de bestuursvergadering van 14 augustus.

Toelichting op de stukken

Ontwerp-Jaarrekening 2022

De jaarrekening 2022 van het RAZU eindigt met een hoger positief saldo dan vooraf gedacht. Dit komt voornamelijk door:

- Lagere salariskosten dan begroot, o.a. door vrijgevallen vacatureruimte die in 2022 niet is ingevuld.
- Hogere eigen inkomsten dan begroot, o.a. uit meer gemaakte uren voor de prestatieovereenkomst Vijfheerenlanden en uitgevoerde inspecties in opdracht van de gemeente Zeist.

Het voorstel is om de bijdrage vanuit de gemeenten voor 2022 met in totaal €50.000 te verlagen en, naar rato van de verdeelsleutel component A (Personeel en Materieel) vanwege de lagere salariskosten, terug te storten aan de gemeenten. Vooruitlopend op een positief besluit hierover is dit voorstel al verwerkt in de ontwerp-Jaarrekening 2022 (en daar zichtbaar in de lagere bijdrage per gemeente).

Het resultaat na bestemming bedraagt dan €73.615. Voorgesteld wordt om dit positief resultaat toe te voegen aan de bestemmingsreserves van het RAZU, op de volgende wijze:

- Een bedrag van €58.000 aan de bestemmingsreserve personeel voor de inhuur van tijdelijk personeel ten behoeve van werkzaamheden in het beheer.
Motivatie: dit is het bedrag dat wordt onttrokken aan het budget Vijfheerenlanden op basis van de in 2022 door RAZU medewerkers gemaakte uren in de prestatieovereenkomst. De afspraak is dat de inkomsten vanuit deze prestatieovereenkomst worden ingezet voor inhuur van (tijdelijk) personeel ten behoeve van werkzaamheden in het beheer.
- Een bedrag van €15.615 aan de bestemmingsreserve digitalisering ten behoeve van de vervanging van verouderde hardware en grootschalig digitaliseren (o.a. beeldmateriaal dat door vrijwilligers is beschreven).
Motivatie: een deel van de computers (studiezaal en kantoren) is dit jaar 7 jaar oud. Om uitval te voorkomen en voor te sorteren op de uitfasering van Windows 10 is het nodig de computers te vervangen.

Ontwerp-Begrotingswijziging 2023

De begrotingswijziging bevat twee soorten wijzigingen:

- hogere kosten
- onttrekkingen uit de bestemmingsreserves.

Hogere kosten:

De totale kosten, inclusief 2% winstopslag, zijn €45.822 hoger dan eerder begroot. Dit is het gevolg van:

- Correct opnemen van de formatie in de HR-systemen van de gemeente Houten per 1 augustus 2022. Dit leidt, zoals eerder gemeld, tot een verhoging van de post salariskosten in 2023 met €28.064. In lijn daarmee stijgt de post overige personeelskosten met €842.
- De herziening van de HR-overeenkomst met de gemeente Houten. Dit leidt, zoals eerder gemeld, tot een verhoging van de post inhuur diensten met €5.000.
- De contractueel vastgelegde jaarlijkse indexatie van de huurkosten voor archiefbewaarplaats (met uitzondering van de kapitaallasten) en de kantoren. De gemeente Wijk bij Duurstede heeft de huurverhoging voor 2023 gemaximeerd op 5,8%. Dit is hoger dan waar in de primitieve begroting rekening is gehouden.
- Beperkte uitbreiding van de kantoorruimtes van het RAZU. Hierdoor stijgen de huurkosten kantoren in 2023 met €7.132.

Onttrekkingen aan bestemmingsreserves

Ten tweede zijn er onttrekkingen aan de algemene reserve (2% winstopslag) en aan de verschillende bestemmingsreserves. Deze onttrekkingen zijn bedoeld om de volgende activiteiten te financieren, zonder dat hier een verhoging van de deelnemersbijdrage uit volgt:

- Inhuur tijdelijke medewerker ten behoeve van werkzaamheden in het beheer.

- Tijdelijke overlap ('dakpanconstructie') van oude en nieuwe bibliothecaris.
- Aanschaf nieuw meubilair (was voor 2022 gepland, is doorgeschoven naar 2023).
- Herinrichting depots (is in 2022 gestart, wordt in 2023 afgerond).
- Uitvoering programma e-depot.
- Digitalisering ten behoeve van digitale dienstverlening (grootschalig digitaliseren van o.a. beeldmateriaal, betere zoekingang historische persoonsgegevens, digitaal aanvragen) en
- Aanschaf nieuwe computers voor studiezaal en kantoren.
- Cultuurhistorische jaarplan 2023.

CAO onderhandelingen

Op het moment van opstellen van de ontwerp-begrotingswijziging waren de onderhandelingen over de nieuwe CAO nog gaande. Inmiddels is een principeakkoord gesloten. De berichten zijn dat de salarisverhoging gemiddeld 9,1% zal bedragen. De definitieve besluitvorming vindt echter plaats na de RAZU bestuursvergadering. Op dit moment is dus nog niet duidelijk wat de definitieve schaalbedragen zijn en wat de hoogte van de post salariskosten wordt. In de ontwerp-begrotingswijziging zijn de hogere salariskosten als gevolg van de CAO onderhandelingen daarom nog niet verwerkt.

Als de schaalbedragen bekend zijn kunnen de definitieve salariskosten voor 2023 bepaald worden. Er zijn twee opties om die te verwerken:

- In een tweede begrotingswijziging 2023, die dan in de zomer van 2023 in het bestuur komt en aansluitend naar de raden gaat voor zienswijze;
- In de jaarrekening over 2023.

Het voorstel is de hogere salariskosten te verwerken in de jaarrekening over 2023, als uit de berekening blijkt dat de post salariskosten met niet meer dan 9% stijgt.

NB. in lijn met een verhoging van de salariskosten stijgen dan natuurlijk ook de incidentele salariskosten met 3% en de winstonslag met 2%.

ontwerp-Programmabegroting 2024-2027

De ontwerp-programmabegroting is opgesteld in lijn met de Kadernota 2024 en de ontvangen (concept) zienswijzen bij de ontwerp Kadernota 2024.

Hogere huurkosten door uitbreiding kantoorruimtes

De enige wijziging ten opzichte van de Kadernota 2024 is de beperkte uitbreiding van de kantoorruimtes van het RAZU, waarover in de Kadernota 2024 al melding werd gedaan. De huurkosten voor de kantoorruimtes stijgen hierdoor vanaf 2024 met €14.000. Dit heeft natuurlijk ook een minimaal effect in de 2% winstonslag.

Effect CAO onderhandelingen op salariskosten 2024 nog niet bekend

Omdat de onderhandelingen over de nieuwe CAO tijdens het opstellen van de ontwerp Programmabegroting 2024-2027 nog niet waren afgerond is in de post salariskosten uitgegaan

- van de CAO schaalbedragen 2023 zonder de salarisverhoging die volgt uit de recente CAO onderhandelingen;
- en van de in december door Vijfheerenlanden voorgestelde indexerings met 6,4%.

Definitieve besluitvorming over de nieuwe CAO staat gepland na de bestuursvergadering. Het voorstel is om in de eerste begrotingswijziging 2024 de definitieve omvang van de post salariskosten op te nemen, op basis van de nieuwe CAO en de daarin vastgestelde schaalbedragen voor 2024 en de daaropvolgende jaren. Waar mogelijk wordt de eerste begrotingswijziging 2024 al geagendeerd in de bestuursvergadering van december 2023.